

Պուռ տէֆա Շարգ մէսէլէսի եէնի-տէն զուհուր իտէլիտէն պէրու, տէվ-լէթի Ալիեհէ իլէ Բուսիա տէվլէթի պէնիստէ աշլւան մուհարէպէտէ Ի-րան տէվլէթիին իթիթիազ իտէնէկի մէսէլէ զազգընտա բէք չօգ թէվա-թուրլար չուեու պուլմուշ օլտուղուն-տան, վէ պէօլլէ պիր սըրատա տէվլէ-թի Իրանիյէնին գուվվէյի ասքէրլէ-սի նէ մէքէգտէ պուլունտուղունու պիլմէք ֆայիտէտէն խալի օլմաեաճա-ղընտան, օլ պապտէ Բըվիւ Միլիթէր տը լէթրանսէ նամ զազէթատան ալա-րագ, մալիւմաթը արթիէյի տէրճ ու պէեան իլլէրիք:

Իրան օրտուսու, միւնթագամ, զայ-րի միւնթագամ վէ միլլէթ ասկէրինտէն իպարէթ պուլունմագ տա տըր:

Ասաքիւրի նիզամիեհէ, պաշլըճա Իրանն ճէնուպ վէ զարպ սինօրուն-տա վագը էեալէթլէրտէ միւթէմէքին պէտէվի թիւրք վէ Թաթար աշիթէթ-լէրինտէն թօրլանըլըր: Փարս վէ Լու-րիսթան էհալիլէրի բէք ալ ասկէր վէ-րիլլէր: Ասքէր թօրլամագ ուսուլլինտէ հէման հիւ պիր գայտէ օլմաեղը կի-պի, թըպճա տախի թազգըպթը լա-զըմէ իճրա օլունմագ, Հէր սինտէ պու-լունման ատէմէր ասկէրէ ալընըլար, պինապէրին հատտ ու հիսապսըղ սու-յի իսթիմալթ վուգու պուլուր Խըտ-մէթի ասկէրիեհէ սիննէ օլ տէրէճէ պագըմագ քի, էհալիտէն չօգլար տօղտուգլարը սէնէյի պիլէ պիլմէղլէր: Վէ իլլէթ պու սէպէպտէն ասկէրիեհէ ալընան ատէմէր, սինլէրի վէ գուվլէյի պէտէնիլլէրի հէր նէ մէրթէպէտէ պուլունմագ օլտա, չօգ տէֆա խի-թամը հայեթիլէրինէ տէկին սիւքի ասկէրիտէ պուլունմըլար:

Փագաթի չու սօն կիւնլէրտէ թահ-րիլի ասկէրի ուսուլլինճէ պագը թա-տիլաթ իճրա օլունմագ, պու ճի-հէթ պիր ալ իսազ իտիլիշ տիր Շէօյ-լէքի 1873 սէնսինտէ, իւրմէթի աս-կէրիեհէ միւնտէթի օն իքի սէնէ օլ-մասը, վէ ասկէրէ ալընմագ նէֆէ-րաթըն սիննի ագալլի երկրմիտէն աշաղը պուլունմագագ գարաբաշա-րըլըլ տըր: Պուստան պաշա գայտը ասկէրի գուրա թարիթիլլէ օլունպ, պէ-տէյի ասկէրի վէ սայրիեհէն իճրաը մազարրէր պուլունմուշ իսէ տէ, ալտը-ղընձ մալիւմաթա կէօրէ, պու գայ-տէլէր հէնուզ թէմաթէն մէրի իւլ իճ-բա օլմաեղ, հէնուզ բէք չօգ միւն-թէնսա հալլէր վուգու պուլմագ տա իմիլ:

Անդամ ասկէրի, իւլ սընթի ասկէր-տէն սիւքէքէպ տիր, եանի բիստէ, սիւարի վէ թօրճու:

Անդամիեհէ բիստէսի պիր գոմստանը մալսուսու էմիլ թահթիլլէտա պու-լունմագ, հէր պիրի պիր ֆէրիդ գո-մանտաթ թահթիլլէտա օլտա, օն ատէտ ֆըրգայի ասկէրիեհէն իպա-րէթ տիր:

Պիր ֆըրգատա, հէր պիրի պիր թապուրտան միւրէքէպ օլտուղուն հալ տէ օն ալայ մէվճուտ տուր: Իքի եա-լստ իւլ ֆըրգատան պիրլէմէսիլլէ, պիր լիվանըն թահթիլլէ էմիլիտէ պիր մէֆ-րէպէ թէշթիլ իտիլլէր:

Պիր ալայտա օն պէօլլէ օլունպ, հէր պիր ալայ, հէր գանղը մահէլլ վէ եալստ աշիլլէթին էհալիլիտէն էհալիլիտէն օլունմուշ իսէ, օ մահէլլ վէ եալստ օլունմուշ իսէ, օ մահէլլ վէ եալստ օլունմուշ իսէ, օ մահէլլ վէ եալստ օլունմուշ իսէ: Հէր պիր ալայն մէվճուտ չու-տան իպարէթ տիր:

Չապիթան. — Պիր միւրալայ, իքի եալէր, օն եիւզ պաշը, օն եէտի նա-յիպ, պիր գօլ աղասը, պիր միւրգա մաշլէթ, պիր թահթիլտար, ճէման օթուզ իւլ քիլի:

Ասկէր. — Գըրգ զապիթան միւրա-զիմէրի, եէտի եիւզ ալթմըշ ասկէր, ճէման 800 քիլի:

Պու հալտէ պիր ալայն մէվճուտ 833, պիր ֆըրգատէն 8330, վէ թէքմիլ նիզամիլէ բիտա 100 ալայտան իպա-րէթ օլտուղուն հալտէ, 83300 քիլի-տէն միւրէքէպ պուլունմագ տա տըր:

Ալտըղմըզ մալիւմաթա կէօրէ, չու սաաթտա Իրան մէմալիլիտէ 84 ալայ վար տըր: Հալպուքի միւնալէհա զէմանընտա անճագ 30 ալայ սաաքիւր սիւհալ ալթընտա պուլունտուղունուր: Նիզամիլէ բիտա ասաքիւր, ինկի-լիդ, Փրանսըղ, Պէլճիդա ֆապրիգա-լարընտա վէ պիր ալ տախի եէրի եա-նի թէհրան ֆապրիգաաբնտա իմալ օ-լունմուշ օլան թիւֆէնիլլէր իլէ թէհիդ իտիլլիշ տիր: Պու սիւհալարըն պիր մըքտաթը, Բուսիալըլարըն Փրանսըղ-լարտան ալթըլ օլտուղուն պիւհալար տըր: Պունտանտա պաշա, մէզքիւր սիւհալար ալայ գայրըմաթընտան, բէք ֆէնա հալտէ պուլունմագ տա տըր-լար: Բիտալէրին պիր ֆիլէնթիլլէրի վէ սիւհալիլլէրին գընընր ասմագ իլլին պիր գըլըճ պաղլարը վար տըր: Պունար ասկէրլէրէ մալսուտ չանթա թաշըմագ-լար:

Նիզամիլէ սիւարի ասաքիւրի չահ հաղըթիլլէրին իսաաթ ասաքիւրլէ տիլլէր իւլ թապուրտան իպարէթ օլա-րագ, ճէման թագրիպա 500 քիլիտէն միւրէքէպ պուլունմագ տա տըր:

Թօրճուր սընթի պիր թօրճու գոմստանընտ թահթիլլէ էմիլիտէ պու-լունտուղուն հալտէ, օն ալայտան իպա-րէթ տիր: Ալայլարըն հէր պիրինտէ իւլտէն տէօրթէ գատար պաթարիա օլունպ, հէր պիր պաթարեաա օն սէ-քիլտէն երկրմիտէ տէօրթ գըթաեա գա-տար թօր, օն իքիտէն օն պէշ նէֆէրէ գատար զապիթ վէ թագրիպա 500 աս-կէր մէվճուտ տուր:

Թօրճու օրնթիլլէն ճէման մէվճու-տու 6, 9, 12, 18, վէ 24 չարտա 200 գըթա թօր իլէ թագրիպա 5,000 քի-լիեհէ պալիդ օլուն: Հէր պէր թօր 6 տան 8 պէյիլլէ գատար գօլուր օլ-տուղուն հալտէ, ճէպիտան արտապա-րը սէմէրլի հայլանլար իլէ նազլ օլուն-տուր:

Մուհարէպէ էսնաթընտա, մալսու-մէն տէվլէրի իւզըրինտէ պիր թօրճու ֆըրգատը թէշթիլ իտիլլէր: Վէ պու հայլանլարըն իւզըրինէ քիւլիւք չա-րտա թօրլար էօյլէ պիր սուրէթտէ վալ օլունուր քի, օլ արա տիլլէ չէօթիլլէ օ-լան մէզքիւր հայլանլարը ասա գըլմէ-տաթ մալսուտագ, պու թօրլար գօլայճա ալթըլըր:

Իրանն նիզամիլէ ասաքիւրին կի-լիտիլի էլպիսէ, չուլա էլթարի, պէզ-տէն էլիլ բանթալթ, ուղուն գօնճու գունտուր, վէ գօնուն տէրիսիլլէն մաամուլ քիւլաճաան իպարէթ տիր Պունարըն կիլիտիլլէրի էլպիսէ, նէ գատար վագըթ իլլին օլտուղուն տա-յիւր հիւ պիր նիզամ Եօգտուր: Սու-յիլլի մէրգուլմէ նէ մանթօ վէ նէ քա-րթի կիլիտիլլէր:

Իրանն զայրի միւնթագամ ասաքի-րին թէշթիլ իտիլլէր, պիր թագամ պէտէվի աշիլլէթիլլէն ալընան, վէ պաղը իսալարըն թահթիլլէ գոմստա:

Բընտա պուլունման զայրի միւնթագամ սիւարիլլէր տիր:

Պու խանլար, հիւլթիլլէր տա-վէթի իւզըրէ, քէնտի թահթիլլէ նուֆուգ-լարընտա պուլունման աշիլլէթիլլէրտէն պիր մըքտաթը մուսայիլտէ սիւարի թօրլամագ մէճպուր տըրլար: Ասա-քիւրի մէրգուլմէն ճէման մէվճուտա թագրիպա 25,000 քիլի օլունպ, Խօրա-սան մէմէքէթիլլէնտէն ալընան սիւարի ասաքիւրի իլէ, մըքտաթը մէզքիւր 40,000 նուֆուսա պալիլ օլապիլլէր: Ասաքիւրի զայրը մունթագամանըն սիւա-րիլլէրի, սանճագ ալթընտա պուլուն-տուգլարը զէմանտա տախի քէնտի ա-տի էլպիսէլլէրին կիլիլլէր, վէ պուն-լարըն սիւհալարը թիւֆէնիլ, թագան-ճա, գըլըճ վէ մըքտաթտան իպարէթ տիր:

Էհալիլի մէմէքէթտէն թէշթիլ օ-լունման բիտա վէ սիւարի միլլէթ աս-կէրինն մազիլլէր, հուսուտու պէք-լէմէք, տախիլլէ ասայիլլէ մուհաֆա-ղա, վէ մուհապէրէ Եօլլարըն էմիլ-էթիլլէ նէզարէթ իլլէմէք տիր: Ասա-քիւրի միլիեհէն մըքտաթը թագրիպա 20,000 նուֆուսա պալիլ օլուն:

Պինալէն ալէյ, Իրան օրտուսու թագրիպա 80,000 նիզամիլէ բիտա, 500 նիզամիլէ սիւարի, 200 թօր իլէ 5000 թօրճու, 40,000 զայրը միւնթա-ղամ սիւարի, 20,000 միլլէթ, վէ ճէ-ման 150,000 նէֆէր ասկէրէ պալիլ օ-լուն:

Հալպուքի մըքտաթը մէզպուր միւ-պաղաղալ տըր, գիրա պու կիւնքի կիւն Իրան տէվլէթի նըսթը միւնթա-ղամ, վէ նըսթը տիլլէրի զայրի միւն-թագամ սիւարի օլտա, 60,000 քի-լիտէն իլիտաեհէ ատէմ սէֆէր հալլինէ գօեամագ:

Գուրիէ տ'Օրիանն էնվալիտ Բիւս զազէթաթընտան ալարագ, պէեան իթ-տիլլէն կէօրէ, ալաֆուսիկա ապրիլին օն պէշիննի կիւնլէն գատար Գաֆ-գաաիա հուսուտուտուտա պուլունման ա-սաքիւրի Օսմանիէ չու վէճ իլէ թագ-սիւր օլունմուշ տուր: Անճագ մալիւմ-տիր քի, մուսիլարէն գուվլէյի մէզքիւրէն տաճա ասաքիւրի սայիլլէ իլալէ գըլընմըլ տըր:

Պաթում ֆըրգատը. — Նէֆի Պա-թումտա 6 թագուր, Պաթում իլէ Կիւմիւ արտաթնտա Օղուրիլլէրտէ տօղ-րու 20 թագուր, պունլարտան էքսէ-րիսի 21 քի ձիլիտէն տիր, Աճար տէ-րէսիտէ 8 թագուր, ճէման 34 թա-պուր, վէ պիր գալ պաթարեա սահրա թօրու, իւլ պէօլլէր միւհէնտիս, վէ Պաթում գալէաթ թօրճու ասաքիւրի:

Արտահան. — Իքի թագուրու ալթը օլտա 11 թագուր բիտա, 2 թա-պուր սիւարի, պէշ պաթարեա, պիր պէօլլէր միւհէնտիս, վէ գալէա թօր-ճուլարը:

Գարա. — 21 (1) թագուր բիտա, 9 նիզամիլէ սիւարի թագուրու, 8 պաթարեա, պիր միւհէնտիս պէօլլէ-յիւ, վէ 24 պէօլլէր գալէա թօրճու-լարը:

Քըղիլման. — Պիր թագուր բիտա-տէ, վէ պիր թագուր սիւարի:

Պաեաղիտ. — 8 թագուր բիտա, 4 սիւարի թագուրու, վէ 4 պաթարեա:

Էրզրում. — Իքիսի ալթը օլտա 13 թագուր բիտա, 2 թագուր նի-

(1) Ապրիլ 17 թարիլլէ Գարտան ա-լընան պիր մէքիւլապա, գալէաթը մէզ-քիւր 32 թագուր միլլուն օլտուղու իլլէր իտիլլէր տիր: (Գուրիլ)

գալիլէ սիւարի, 10 պաթարեա սահ-րա, 3 պաթարեա տաղ, 4 պէօլլէք միւհէնտիս, 2 թագուր կէօնիլլէ, վէ թագրիպա 4,000 գալէա թօրճուլարը:

Ճէման Բուսիա սինօրու պօեունտա Պաթումտան Պաեաղիտէ գատար, եա-նի Գարտաննիլլէ Իրան հուսուտուտա վէ անտէն Էրզրում, վէ Վանա գատար օլան մահէլլտէ վէ մէյտանը հարպըն սայիլլէ նօթթալարընտա թախմիսա, 6 սը ալթը օլտա 116 թագուր բիտա, 29 թագուր սիւարի ասաքիւրի, 23 պա-թարեա սահրա, 8 պաթարեա տաղ, 17 պէօլլէք գալէա թօրճուտ, 10 պէօլլէք միւհէնտիս վէ սայիլլէ մէվ-ճուտ տուր:

Տիւնքի Մուսիտէ օգունտուղու-նա կէօրէ, Արտահանը զապթ իտէն ժէնըալ Տէր Ղուկասօ, օրատա միգ-տարը քիֆաեհէ միւնթաֆըլ ասքէրի պըրագաթըտան սօնրա, զաթէն Օս-մանը ասկէրլլէ չէտիտ սուրէթտէ վուրլւմագ տա օլան ժէնըալ Լօրիս Մէլլէքօ օրտուսուլա պիրլէշմէք իւզ-րէ Գարա թագաթընա եիւրիտիլլէ ի-չիտիլլէք տէ իմիլ:

Էվլէլէքի կիւն սատարագամ վէ տա-խիլլէն նազըրը հաղարաթը, Ալմանիս վէ Ալթիթիա սէֆիլլէրինէ վիլլիթա վիւրիլլէր տիր:

Մէօյլէնտիլլէն կէօրէ, տէվլէթի Ալիեհէն Աթիսա սէֆիլլէրի Փօթիտա սէյ հաղըթիլլէր եազընտա մէզպուլէն Տէրիսաաթէթի կէլէճէք տիր:

Էվլէլէքի կիւն էսէրի ձէտիտ նամ նազլլէն վարօրու ասաքիւր վէ մուհիմաթը հալիլլէ, Տէրիսաաթէթ-տէն Գարտաննիլլէ ալիլլէթ իլլէմիլ տիր:

Կէլէնլէրտէ պիւլիւք ճէպիտանէսի բաթարեաթը զարգ օլան Լութֆու-ճէլլ նամ գըրլը մօնթիթուր զապի-թան վէ թայիլլէսինտէն օլունպ գուր-թուլար, պու քէրրէ Տէրիսաաթէ-թէ վաթը օլմուշար տըր: Պու զապիթ-լէրտէն պիրի պահիլլէ նէզարէթիտէ իսթիլլէթագ օլունմուշ, վէ պու իսթի-թագտան, մէզքիւր ֆէլաթէթին գու-հուրի, վարօրուն պարուլ անպարընա կիւլլէ եիւլլէթիլլէն էսնաթէ վուգու պուլունտու, վէ պու վուգուլթըն պիր գալա էսէրի օլմուշ իսթիլլէտէն ի-տուլիլ նէթիլլէ չըքմագ տա տըր:

Կէլէնտէ ինկիլթէրա բարլամէն-թօսունտա աղատէն միւրալայ Լօյտ Լինտէյ Իրատ իլլէթիլլէ նութգունտա չէօյլէ տէմիլ տիր:

90-100 սէնտէն պէրու Բուսիա վիւլլէթաթը, մէմալլէք Եհանէտէ զուլթ թահթիլլէտա օլան Խրիթիլլէրալ իլլին թէէմիլաթ իսթիլլէթալ իլթէք պէ-հանէսիլլէ, Գարտաննիլլէ վէ ճիլթար մահէլլէրին զապթ իլթէք արզուտուն-տա պուլունմուշար վէ պու արզունին հուսուլլինէ չալըշմըլար տըր: Պունտան Էլլիլ սէնէ մուգատտէմ, տիւք տը Ու-լլէլլիլլէն, Էլլէր պանա պիրի գալ-զըպ տա, Բուսիա իմէրաթիթուր սուլլէ արզուլլէթ տէսէ, իսաթալըլմ թու-թար տէր իտիլլէր Բուսիա իմէթ-րաթիթու սահիլլէն սուլլէ արզուլլիտէ իսէ, Պապ Ալիեհէ տէք եազըն չարթ-լար թէքիլլէ իլթիլլէ, անիտէ մէզքիւր արզուլլէն մուլաֆֆագ օլուն: Փա-գաթ ալը արզուլլէթիլլէր չէյ սուլլէ օլմաեղ, իլլա Խաթանպուլուն զապ-թը իտիլլէ: Պու կիւնքի վուգալար, օլ վագըլթի վուգալարը տէրիտաթը իլթ-տիրին օր: 1854 տէ իմէրաթիթուր նի-գուր, Թիւրքիա չըքմագ իլլին

պիւրիւք պէր զայրեթ խորիւ, պու զայր-
բէթի մուսկէնէթիմիդէ սէմէրէսիդ
պըրազաթ: Դըրմ մուհարէպէսինտէն
սօնրա, Իսթանպուլ զաւեթիւ սէպաթ-
Լը պէր էլէի կէօնտէրտիք: Իսթան-
պուլտա պէօյէ պէր էլէիմիդ պուլուն-
տուղու վէ Թիւրքիա էլիմիդտէ օլտու-
ղու հայտէ Թիւրք իտարէսինի նիշին
իսլահ էթմէտիք: Վաղըթլար կէշտի,
հինէ հիշ պէր շէյ Եարմաթաթ, վէ
քեաֆֆէյի միւշքիւթ իւղէրիմիդտէ
աղըրլաշտ: Շիմի իշլէր նէ հայտէ Ի-
սէ, 1854 սէնէսինտէ տաիւ թըպզը
այնի հայտէ իտի: Բուսիա իմէրաթ օ-
րու Ալէքսանտր հաղըթիւրէ, միւ-
թէվէֆա իմէրաթ օր Նիգօլտան զի-
եաաթ սուլթանիւր պէր զաթ իսէ տէ,
հայֆա թի, Բուսիա, նէ գաաթ թէվ-
սիի հուսուտ էթմիշ իսէ, միւշքիւթ իշ-
սուլթանիւր իմէրաթ օրուն կիւնիւն-
տէ իթմիշ, վէ հէմտէ գըրսէն ուսու-
իլէ իթմիշ տիւ: Սէյաազնէ պէրի, մէր-
քէզի Ասիաաթ վաղը օլտն սէյաազա-
թէն նազլ իթմիշի սըրաաթ, Բուսիա-
րէն մէրքէզի Ասիաաթ իթմիշիւրի
պարապըրլաշտան պահա իթմիշ տիւ:
Նաաթը քի մըթըր Պարինիլն թահրի-
րաթընտան աշաշքըրմազտա տըր, Բու-
սիա սէֆիւրի Իսթանպուլտա պուլուն-
տուղու միւստէթմէ կէրէք քէնտիսի
վէ կէրէք քէնտիսի իլէ սըքը իւնի-
եթիտէ պուլունտաթ, Պուլադարիթա-
նը աեաղա գալտըրմազ իշլին պէր թա-
գըմ տէսիսէր իճրա իթմիշէր տիւ:
Ֆիլիպպէտէ մուգիմ Բուսիա գօնօլտու-
իսեաթ թահրիւթ վաթըմ օլմուշտըր:
Մէրգուսիւն, Բուսիա էլիւի իլէ սըք
սըք մէթիւպաշտըրմը քիմ ինքեաթ
իտէպիլիւր:

ԻԼԱՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

(Հինէվրա մուգաթէնտիսի հիւքիւնէ
թէշէքիւ իտի իսեանէյի մէհրուհիյնի ա-
թիւրէն ճէթիւթի Օսմանիւրի)
1864 սէնէսի օգոստոս 22 թարիխին
տէ ճիւնէվրաաթ պէյնիլ տիւէլ ազա-
օլունտն մուգաթիւնտմէ աշքեամ ու-
շէրսիլթի էսասիէսինէ թէվֆիգան
թէշէթլ գըրլմմըշ օլտն իսեանէյի մէ-
րուհիյնի աթքիւրէնէ ճէթիւթի Օսմա-
նիւսի 1877 ապրիլ 16 թարիխինտէ
ազաթ էնիւնէնի մէշվէրէթիւրէ րէյիս
վէ սայիլ մէմուրաթըն պէր վէճհի
աթի ինթիլտաթ ու թայիլն իշլէթի տիւ:
Բէյիս

Սըհիլէ մէճիւրի րէյիսի սանիլի սաա-
տէթիւ Արիֆ պէյ
Բէյիս վէքիւրէր
Տօքթօր Սաաթ
Շուրայի աշվէթ աղաթընտան սաա-
տէթիւ Նուրեան էֆէնտի
Սանաթաթ
Պանգը Օսմանի միւսիլի ուսումիսի
մըթըր Յօսթըր
Սըր քեաթիւ
Խարիճիւն նէզարէթի ճէլիւսինտէ
թահրիւթ իսարիճիւնէ գալէսի ու-
մուրը մուհիմմէ միւսիլի Ֆէրիտուս
պէյ

ԻԵԱՆԷ ԳՕՄԻԹԷՍԻ

Տօքթօր Բէշտըմալնէան
Է. Տ. Տիքըն
Սէվաթ օրուլ
Տօքթօր Ազիզ պէյ
Փաիգ բաշա
Միւսիւ Լըվալ (միւհէնտիս)

Իշպու ճէթիւթիւն վաղիթիւսի, սա-
լիֆ իւզ զիքը մուգաթիւնտմէյի իմիւ
իտէն տէվէթիւրտէ մէվնուս իսեանէյի

մէհրուհիյնի աթքիւրէնէ ճէթիւթիւրի-
նէ թաթ պիգան, մէյտանը հարապ ա-
սէյաթ իսարաթիսանէրի թէշքիլ իլէ
ասքէրի սէյաթ իսարաթիսանէրի
մուսկէնէթ, վէ մէհրուհիյնի թաթ-
ֆիլի էլէմի հազգընտա թըպպէն, վէ
էվադիմի իսեանէթիւթ թէվֆիգան
լազըմ կէլէն մուսկէնէթի իշֆաեթ միւ-
պաշէրէթ իթմէք տիւ:

Պու կիւնէրի կիւն տէվէթի Սիւնէ
իլէ Բուսիա պէյնիլտէ հարապ վուգու-
իսեանէն նաշի կէրէք Բուսիա վէ կէ-
րէք Անաաթու թարաֆլարընտա պիւր
չօգ օրտուլար Եթիւթիլէր իլէ մուհու-
րէպէ իթմէքտէ օլուպ, Եթի թարաֆ-
տան նիճէ էֆրաաթ աթքիւրէնէ մէյտա-
նը հարապ մէհրուհի տիւշմէք մու-
իսարաթընտա պուլունտուղաթընա
մէպիլ գօթիթմիլ իշլէ միւպաշէրէթիւ
մէքըր մուգաթիւնէ աշքեամիւն թէվ-
ֆիգան Դըրմըքը Խաշ ճէթիւթիւրիւն
վէ պիլէր կիպի, սէֆիլիւրի ֆիլիւն
միւթէսէլլի գըրմաթ վաղիթիւթ իթմի-
լաաթ իտէն պիլիւթիւթ ճէթիւթը իսայ-
րիւնէ իլէ աշապը իսայր ու հասանա-
թա միւրաճաթի իտիլիլ վէ սաաթ-
պը իսայր ու հասանաթըն, կէրէք քէն-
տի քիսէթիւրիտէն իսեանէ հիմմէթ ի-
տէրէք վէ կէրէք սայիլ գէվաթտէն
ազնէ թօլաեաթաթ պիլիւրէ մուսկէ-
նէթ իտէնէքիւրիւնէ գալիւնէ իւմիտ
իլլէրիլ, Հէթիւթիւրի հէր նէ մըգաթ
օլունտա օլունտ, Եսանի կէրէք զէնկիւն
վիթիլիլ իւլիլ ազնէ վէ կէրէք ֆուգա-
րանըն մանկըրը պիլիլ թէշէքըրիւրէ գա-
պուլ օլունտաթ իսեանէյի վիթիւրիւն
իսթիլիլ իլէ իհտա իթմիլիւրի իսա-
նէնի մըգաթաթ, մուգիմ օլունտաթ
մաշէլլտէ չըգան էվրաթը հաթաթի-
սին պիլիլ իլէ նէշր ու իլան գըրլմա-
ճաթ տըր:

Այնէն իտիլիւթէք իսեանէնի, Ղալա-
թաա իտարէյի սըհիլիւն տայիլիւրիս-
տէ միւնաթըն ճէթիւթիմիլիլ իսայլ,
վէ իսեանէթ նաթաթիւնի տաթի Տէ-
րիսաաթիւթ Օսմանը պանգաթընա
թէպիլ վէ իսայլ պուլունտաթ միւ-
թէմէնտա տըր:

Արիֆ պէյ, Բէյիս
Տօքթօր, սանտըգաթ
Ֆէրիտուս պէյ, սըրքեաթիւ

ԲԷՍՄԻ

Հուրիւթիւթի վաթան Եօլունտա վաթ-
քը ճան իտէն Ձէրաթէսէնէ իմաաթ
Եթիլիլիւրիմէք իլէն պիւր ճէթիւթի
համիլիլթընտան թէշէքիւ իտիլ,
րիտաթիւրիսի տէվէթիւր Ահմէտ վէ-
ֆիգ բաշաաթ գապուլ իթմիլիւրիլ
տիւ: Պու ճէթիւթի տաթիլ օլմաթ իս-
թէնէն ճիւթիւն աշապը համիլիլ ճիւ-
մաա վէ բաշար կիւնէրի վաթթըր զու-
րէ (էօյլէ վաթթը) հէյեթի մէպու-
սան տայիլիսի համիլիլիտէ քեաթիւ
մաշէլլի միսաաթաթա միւրաճաթ
իլլէնէրի իլլաթ օլունտաթ:

Միւսիլ Թարաֆլարիւն իլլէ
• Երգուլմըն Հաճաաթ
• Պօնալ Եսպիւր
• Շէրիֆ պէյ

(Բաթա վէ թէլիկրաթի նէզարէթի ալիւն-
սինտէն ալտըրմիլ իլան տըր:)

«Մայիս 12/24 տէն իթիլաթիւն Եթ-
նի պիւր իլան օլունտաթա գաաթը,
Բուսիլիսի քեաթիւթի մէրքէզիւրիւ-
տէնէնէպի իսանաթընտա թէլիկրաթ
գապուլ օլունտաթա, Եսպիւր թիւրք
լիսանը յա օլուն թէլիկրաթըր գապուլ
օլունտաթ տըր: Թէլիկրաթի օլունտաթ
լիս, թէլիկրաթըրմը թիւրք իսա-

նը իլէ օլարաթ Պէյօլլու Դալաթա վէ
Նէնիճամի մէրքէզիւրիւնէ թէպիլի-
տէպիլիսիլ իլէն թէտապիլիլ լաղը-
մէ իթմիլիսաթ գըրլմմը տըր:»

—Բիւթէթի կէրէք, քէնա Կօրպաթ օֆ-
ան արիպ թէպաթ իտիլիլ, Լօնտ-
ա սէֆիլի գօնթ Շուլաթի, միւշարի-
լէյիսի Եթիլի կէլիլիլէնէք, վէ Ժէ-
նէրալ իսեաթ իէֆ տաթի Բարիս սէ-
ֆարէթիւնէ նաաթ ու թայիլն գըրլմա-
ճաթ իմիլ:

ՆԱՍԻՆԱԹԸ ՄԻԻՀԻՄՄԷ

Նաաթը քի շու աթիլիսի իլանաթը
րէսիլիլիւրիսի սանաթըմաթա տըր,
ճանիպի հիւքիւնէթի Սէնիլլէտէ, պիլ-
իսաթ, Իսթանպուլն, պու կիւնտէն
իթիլաթէն, իտարէյի Եօրֆիլիլ թահ-
թընա ալմմաթ միւրաաթ օլունտաթ,
վէ իտարէյի շահանէ պուլունտաթ
տուր. իմիլ, հէր քէսին, կէրէք լի-
սան իլէ, վէ կէրէք ալլ իլէ, պիլի-
րէք վէ պիլիլիլէք, վէ պիլիլիլիլիլ
մէպիլ օլարաթ վէ Եսաթ հիշ պիլիլ
նիլիլիլ մէպիլ օլմաթաթ, պիլիլ գու-
սուր վէ իսթաաթ պուլունտաթաթ, բօ-
լիլիլիլիլիլ տայիլ հիշ պիլիլ պօշպօ-
ղաղըք վէ լաթիլիլ տաթի իթմիլիլիլ
նի, վէ աշաթ քէնտի իլլիլիլ մէշղու-
լարաթ, հէմա ճէնապը Հազգըն ի-
նալիլիլիլ, հիւքիւնէթի Սէնիլիլիլիլ
շու մուհարէպէ զայիլիլիլ ալիլիլիլ
տէն գուրթուլմաթ պապընտա տու-
իլլէմէսինի նաաթիլիլ իտէրիլ. զէրա
վաթաա միլիլիլիլիլ շիմիլիլիլ գաաթ
էմալի կէթիլիլիլիլիլիլիլ չօգլար
պիլիլիլիլիլ, լաթիլ իտարէյի Եօրֆիլիլ
պաշաթ պիլիլ շէյ պէնիլիլիլ, հէմ
մուհարէպէսի բէք շաթաթ սուրէթտէ
իճրա օլունտաթ տըր, վէ հէմ տէ
նաաթը քի կէթիլիլիլիլիլ տիւ, ապէ-
րի ուսուլիլիլիլ ալլը ճէպաթ թէր-
թիլիլ իտիլիլիլիլ տիւ:

Կէրիլիլիլիլիլ վէ հազգանիլիլիլ
հէր մաշքէմէտէ պիլիլիլ, վէ տիլա-
նը հարաթ թարաֆը ալիլիլիլիլ տաթի,
սուշաթա զէրէ մըգաթաթ պիլիլ զա-
տըրլըք օլմաթաթ, հաաթէն զիսա-
տէ սայ ու տիլաթաթ հիմմէթ պուլ-
ունտաթընտա շիւրհէ ճայիլ տէյիլ
տիւ: հալաթը քի չօք տէֆա Եօյլէ հա-
լէր վուգու պուլուն, վէ Եօյլէ կիւն-
լիլիլիլ չըգաթ քի, հազգաթիլիլ հալ
գալաթաթ զահիլիլ չըգաթըմաթաթ,
չօգ վաթթըմ միւհիլիլ օլմաթընտաթ,
վէ պու զայիլ զէմանընտա իսէ, հարաթ
տիլիլիլիլ, Եօյլէ ուղուն միւստէթ,
քիլիլ թէպիլիլիլ զիմիլիլ իթմիլիլ
նի միւսաաթ օլունտաթաթաթընտաթ,
իսաթ ու վիճաթա գաթըր օլունտաթ
հալտէ, մաաթաթ պէնիլիլ պէշէրտէ-
նիլ, Եսպիլիլիլ զարաթ վէ իթիլիլիլիլ
սի, վէ քիլիլիլ զարաթ վէ իթիլիլիլիլ
ուղունտաթ իհիլիլիլիլ գալիլիլիլ տիւ,
տիլիլ տիւ քի, պու լիլիլիլիլիլիլիլ
պէրի օլմաթ իլլին, հէր աաթաթ, թէք-
րաթէն սէյիլիլիլ «գալիլիլիլ» Եսանի
սէթիլիլիլ, վէ «թիլիլիլիլ» Եսանի ալլ
ու հարէթիլիլիլ, զիսաթաթիլիլ տիլ-
գաթ իթմիլիլ, վէ պիլիլիլ ալլիլ, հէր
քէսին, տէյիլ թանըմաթըր պիլիլ ա-
աթաթ Եսանընտա, իլլա տօթ վէ աղ-
րապաթ, վէ հաթթա գաթաթաթ գաթ-
աթը Եսանընտա, աաթթաթ պուլուն-
տաթաթ իւղըն, պօշպօղաղըրաթ թի-
մէլիլիլիլիլ սաթընտաթ, Եսանի պաթի-
լիլ իթիլիլիլիլիլիլիլ տըր. վէ ալլ
իսաթաթ, պէյիլիլ վաթթըրաթաթ, իսաթ
ալլիլիլ թէթիլիլիլիլիլ կիլիլիլ, վէ հէր
քէսին գալլ ու ֆիլիլիլիլ տիլաթ իլլ-

լէմէլիլիլ, վէ զարաթ քեաթ վէ իթիլիլիլ
ճըլար պուլունտաթ տաթի թապիլի
տիւ:

ԻԼԱՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

Ճիւթիլիլիլիլիլ օլունտաթ իւղըն,
ալլիլիլիլ իլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
պիլիլ մուհարէպէյի ալիլիլիլ իլէ մէշղու-
լարաթ, տիլաթիլիլիլ պու զայիլիլիլ իս-
թիլիլիլիլ իլէ տաթիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
մուսիլիլիլ պօշպօղաթ իլիլիլ իսթըրաթ
կէլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ թաթիլիլիլիլ
էզհանէ գալաթընտա տաթիլ մէլիլիլ
տըր: Պէյիլիլ վաթթըրաթաթ իսէ ուսու-
մըն էմիլիլիլիլ ու աաթիլիլիլիլիլիլիլիլ
իթմէք, վէ տիլաթիլիլիլ օլմաթաթ իլ-
լաթթընա մէյտան վիլիլիլիլիլ հիւքիւ-
մէթիլիլիլ պիլիլիլիլիլ վալիլիլիլիլ տիւ: Վէ
զաթը շէվէթիլիլիլիլիլիլիլիլ հազգընիլիլ
տիլաթիլիլիլիլիլիլիլիլ հէր հալտէ, վէ պա
իսաթ իլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
զալիլիլիլ զէմանտէ մաթաթաթ հիւմա-
Եսանընտա տաթիլ մէմալիլիլ շահանէլի-
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
թաթաթընտաթ սէնիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
քեաթիլիլիլ վէ գալիլիլիլ ալլիլիլիլիլիլ
իսաթաթ գաթ իսեանի տիւ: Պիլիլիլիլ
ալլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
մէշղուլմաթ մաթաթաթ հիւմա-
Եսանընտա տաթիլ մէմալիլիլ շահանէլի-
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
թաթաթընտաթ սէնիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
քեաթիլիլիլ վէ գալիլիլիլ ալլիլիլիլիլիլ
իսաթաթ գաթ իսեանի տիւ: Պիլիլիլիլ
ալլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
մէշղուլմաթ մաթաթաթ հիւմա-
Եսանընտա տաթիլ մէմալիլիլ շահանէլի-
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
թաթաթընտաթ սէնիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
քեաթիլիլիլ վէ գալիլիլիլ ալլիլիլիլիլիլ
իսաթաթ գաթ իսեանի տիւ: Պիլիլիլիլ
ալլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
մէշղուլմաթ մաթաթաթ հիւմա-
Եսանընտա տաթիլ մէմալիլիլ շահանէլի-
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
թաթաթընտաթ սէնիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
քեաթիլիլիլ վէ գալիլիլիլ ալլիլիլիլիլիլ
իսաթաթ գաթ իսեանի տիւ: Պիլիլիլիլ
ալլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
մէշղուլմաթ մաթաթաթ հիւմա-
Եսանընտա տաթիլ մէմալիլիլ շահանէլի-
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
թաթաթընտաթ սէնիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
քեաթիլիլիլ վէ գալիլիլիլ ալլիլիլիլիլիլ
իսաթաթ գաթ իսեանի տիւ: Պիլիլիլիլ
ալլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
մէշղուլմաթ մաթաթաթ հիւմա-
Եսանընտա տաթիլ մէմալիլիլ շահանէլի-
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
թաթաթընտաթ սէնիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
քեաթիլիլիլ վէ գալիլիլիլ ալլիլիլիլիլիլ
իսաթաթ գաթ իսեանի տիւ: Պիլիլիլիլ
ալլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
մէշղուլմաթ մաթաթաթ հիւմա-
Եսանընտա տաթիլ մէմալիլիլ շահանէլի-
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
թաթաթընտաթ սէնիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
քեաթիլիլիլ վէ գալիլիլիլ ալլիլիլիլիլիլ
իսաթաթ գաթ իսեանի տիւ: Պիլիլիլիլ
ալլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
մէշղուլմաթ մաթաթաթ հիւմա-
Եսանընտա տաթիլ մէմալիլիլ շահանէլի-
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
թաթաթընտաթ սէնիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
քեաթիլիլիլ վէ գալիլիլիլ ալլիլիլիլիլիլ
իսաթաթ գաթ իսեանի տիւ: Պիլիլիլիլ
ալլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
մէշղուլմաթ մաթաթաթ հիւմա-
Եսանընտա տաթիլ մէմալիլիլ շահանէլի-
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
թաթաթընտաթ սէնիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
քեաթիլիլիլ վէ գալիլիլիլ ալլիլիլիլիլիլ
իսաթաթ գաթ իսեանի տիւ: Պիլիլիլիլ
ալլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
մէշղուլմաթ մաթաթաթ հիւմա-
Եսանընտա տաթիլ մէմալիլիլ շահանէլի-
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
թաթաթընտաթ սէնիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
քեաթիլիլիլ վէ գալիլիլիլ ալլիլիլիլիլիլ
իսաթաթ գաթ իսեանի տիւ: Պիլիլիլիլ
ալլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
մէշղուլմաթ մաթաթաթ հիւմա-
Եսանընտա տաթիլ մէմալիլիլ շահանէլի-
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
թաթաթընտաթ սէնիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
քեաթիլիլիլ վէ գալիլիլիլ ալլիլիլիլիլիլ
իսաթաթ գաթ իսեանի տիւ: Պիլիլիլիլ
ալլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
մէշղուլմաթ մաթաթաթ հիւմա-
Եսանընտա տաթիլ մէմալիլիլ շահանէլի-
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
թաթաթընտաթ սէնիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
քեաթիլիլիլ վէ գալիլիլիլ ալլիլիլիլիլիլ
իսաթաթ գաթ իսեանի տիւ: Պիլիլիլիլ
ալլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
մէշղուլմաթ մաթաթաթ հիւմա-
Եսանընտա տաթիլ մէմալիլիլ շահանէլի-
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
թաթաթընտաթ սէնիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
քեաթիլիլիլ վէ գալիլիլիլ ալլիլիլիլիլիլ
իսաթաթ գաթ իսեանի տիւ: Պիլիլիլիլ
ալլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
մէշղուլմաթ մաթաթաթ հիւմա-
Եսանընտա տաթիլ մէմալիլիլ շահանէլի-
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
թաթաթընտաթ սէնիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
քեաթիլիլիլ վէ գալիլիլիլ ալլիլիլիլիլիլ
իսաթաթ գաթ իսեանի տիւ: Պիլիլիլիլ
ալլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
մէշղուլմաթ մաթաթաթ հիւմա-
Եսանընտա տաթիլ մէմալիլիլ շահանէլի-
լիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
թաթաթընտաթ սէնիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
քեաթիլիլիլ վէ գալիլիլիլ ալլիլիլիլիլիլ
իսաթաթ գաթ իսեանի տիւ: Պիլիլիլիլ
ալլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլիլ
լիլիլի

